

ÇAĞ ÜNİVERSİTESİ

Sosyal Bilimler Dergisi

J o u r n a l o f S o c i a l S c i e n c e s

Cilt / Vol.: 5 Sayı / No.: 1 Haziran - June 2008 ISSN 1304 - 8392

- Terör ve Yapısal Gerçekçilik: Küresel Anarşide Aktörlük İddiasının Kurumsal Açıklaması** 1
Davut Ateş
- Türizm İşletmelerinde Dikey Bütünleşme ve Ekonomik Etkileri** 24
Mehmet Şimşek
- Atatürkçü Düşünce Sistemi ve Avrupa Birliğinin Düşündürdükleri** 37
Veli Köroğlu
- An Observation of Nonverbal Immediacy Behaviours of Native and Non-Native Lecturers** 49
Ali Bıçkı
- Tüketicinin Satın Alma Karar Sürecinde Aile Bireylerinin Etkinliğine Yönelik Bir Çalışma** 69
Abdulvahap Baydaş, İsmail Gökdeniz, Murat Canitez, Tuğba Güngör

ÇAĞ ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Dergisi
Journal of Social Sciences

Üniversite Adına Sahibi
Prof. Dr. Yener GÜLMEZ, Rektör

Yayın Kurulu / Editorial Board

Yücel Ertekin, Editor

Süleyman Türkel

Mustafa Başaran

Mustafa Mazlum

Samuel Wilson

Erol Kahraman

Yard. Editör / Assistant Editor : İlhan Öztürk

Danışma Kurulu / Advisory Board

Prof. Dr. Fahrettin Aral (Ankara Üniversitesi)

Prof. Dr. Nail Bezel (Çankaya Üniversitesi)

Prof. Dr. Hasan Ali Bıçak (Doğu Akdeniz Üniversitesi)

Prof. Dr. Halil Can (Hacettepe Üniversitesi)

Prof. Dr. Hüsnü Enginarlar (ODTÜ)

Prof. Dr. İhsan Erdoğan (Gazi Üniversitesi)

Prof. Dr. Turgay Ergun (TODAİE)

Prof. Dr. Mahir Fisunoğlu (Çukurova Üniversitesi)

Prof. Dr. Mehmet Ünal (Ankara Üniversitesi)

Doç. Dr. M. İsmail Yağcı (Mersin Üniversitesi)

Doç. Dr. Hüseyin Araslı (Doğu Akdeniz Üniversitesi)

Doç. Dr. Salih Katırcıoğlu (Doğu Akdeniz Üniversitesi)

Dr. Meryem Duygun Fethi (Leicester University)

Çağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi Hakemli bir dergidir. Yazılardaki düşünce, görüş, varsayım, tez ya da savlar yazarlara aittir, Çağ Üniversitesini bağlamaz. Yılda 2 defa Haziran ve Aralık aylarında yayımlanır.

Çağ University Journal of Social Sciences is a refereed journal. All of the ideas, thoughts and theories are the sole responsibility of the authors and do not reflect the views, beliefs or policies of Çağ University. Published twice in a year (June – December).

ATATÜRKÇÜ DÜŞÜNCE SİSTEMİ ve AVRUPA BİRLİĞİNİN DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ

Veli KÖROĞLU¹

Özet: Bu makalede Atatürkçü Düşünce Sisteminin sadece Türkiye’de değil, bütün Dünya’da geçerli evrensel bir ideoloji olduğu gerçeği vurgulanmıştır. Masa başında değil, hayatın gerçeklerinden ilham alınarak ilmin, aklın ve tekniğin rehberliğinde ortaya çıktığı anlatılmıştır. Ana hedefin, tam bağımsızlık içinde milli (ulusal) egemenlik ile bütünleşerek çağdaş uygarlık seviyesinin üzerine çıkmak olduğu belirtilmiştir. Atatürkçülük ideolojisinin kurucusu Mustafa Kemal ATATÜRK’ün diğer insanlardan farklı bir çok özelliklerinin bulunduğu ve sistemin kuruluşu ile devamlılığında çok etkisi olduğu konusunda dikkat çekilmiş, konuşmalarından ve yazılarından bazı örnekler verilmiştir. İlave olarak, Atatürkçü Düşünce Sistemi ve Avrupa Birliği değerleri arasındaki uyuşan ve problem olan konular özet olarak belirtilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Atatürkçülük, tam bağımsızlık, ulusal egemenlik, ilim, fen, akılçılık, devletin dinamik ideali, Avrupa Birliği, ulus-devlet.

Abstract: In this article, the truth of the system of Atatürk’s Idea is stated as a universal ideology one that is not just accepted in Turkey but one which is accepted throughout the world. It is explained that it did not emerge suddenly around the table but was one which emerged from the guidance of science, the mind being inspired by the realities of life. The main target of Atatürk’s Ideology was to improve the contemporary civilization of Turkey by making national sovereignty inseparable from absolute independence. The unique role played by ATATÜRK was his vision which was responsible both for the creation and the development of this system. In this article, some examples are given from his speeches and letters. Furthermore, the problematic and harmonized issues between Atatürk’s Thinking System and European Union have been discussed.

Key Words: Atatürk’s Ideology, absolute independence, national sovereignty, knowledge, science, dynamic ideal of state, European Union, nation state.

1. GİRİŞ

Tarihi olayların, sosyolojik durumun ve sosyal gelişmelerin ortaya koyduğu Türk İnkılabı bir fikir ve idealin eseridir. Bu fikir aslında Atatürk’ten çıkmış olup, uygulanması ile hayat bulmuştur. Atatürkçülükte daima gelecek hedeflenir ki, bu da çağdaş medeniyet seviyesinin üzerine çıkmayı öngörür. Atatürkçülük fikirle beraber kurtuluş mücadelesine de

¹ Öğretim Görevlisi, Hukuk Fakültesi, Çağ Üniversitesi, Mersin.

başlamıştır. Böyle bir hareketin sonunda elbette millet gerçeği kendisini göstermiş olup, "Millet Egemenliği" ifadesini bularak milletçe bağımsızlığa kavuşma gerçekleşmiştir. Atatürkçülükte Türk Milliyetçiliğinin yanında laik bir düzen kurulmuştur. Akıl, ilim-bilim ve teknoloji esas alınarak devlet idaresi gerçekleştirilmiştir. Milli mücadele de bu esaslar ışığında yapılmıştır. Atatürkçülük Türkiye'nin gerçeklerinden ve halkın ihtiyaçlarından doğmuştur. İnsan varlığına, hür fikre önem vermiş, uluslararası Türk Milletini en şerefli yere oturturmuştur. Hayalci bir yanı yoktur.

2. ATATÜRKÇÜLÜĞÜN TANIMI ve DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ

Atatürkçülük tam bağımsızlığı esas almış, İstiklâl Savaşı sonunda Atatürk tam bağımsız Türkiye Cumhuriyetini kurarak, mazlum milletlere de örnek olmuştur. Atatürkçülük halkçı, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olup, barış severdir. Atatürkçülük müsbet ilme ve hür duygu ve düşünceye dayanır. Dinamik bir yapıya sahip olan Atatürkçülük sadece fikir safhasında kalmayarak, çağdaş uygarlığı benimsemeyenlerle savaşmayı öngörmüştür. Bu savaş sonunda yeni ve çağdaş bir Türkiye Cumhuriyetinin kurulması ideali gerçekleşmiştir (Gnkur.Yayını, Atatürkçülük, 1998).

Türk İnkılâbı ve onu biçimlendiren ilkeler bir bütün oluştururlar. Bu bütün içinde bulunan ilkelerden yeni bir düşünce sistemi doğmuştur. Bu sistemin adına "Atatürkçü Düşünce Sistemi" denmektedir. Bu sistemin doğruluğuna gönül verenlerin hepsi Atatürkçülük yolundadır. Türk Devletinin temeli doğrudan Atatürkçülüğe dayanmaktadır. Atatürkçülük kavramı doğrudan doğruya Atatürk'ten çıkmıştır. Atatürkçülük, Türk Milletini çağdaş uygarlık düzeyinin üzerine çıkarmak için konulan ilkelerin toplamıdır. Türk İnkılâbında uyumlu, düzenli hedefler ve uygulamalar yer almıştır.

Atatürkçülük katı, donmuş dogmalara dayanmamaktadır. O, bütün toplumlarda uygulanabilecek esasları içerir. Akla, bilime, insan sevgisine dayanması, O'nu işlenmeye uygun ve gelişmelere açık bir durumda tutmaktadır (Kaynar, Reşat, 1998).

Tamamen Atatürk'ten çıktığını belirttiğimiz Atatürkçü Düşünce Sisteminin ortaya çıkmasını sağlayan Atatürk'ün bazı özelliklerini belirtmekte fayda görülmektedir. Atatürk seçkin ve istisnai özellikler taşıyan yaratılıştaki bir insandır. O'nun bir dahi olduğunu tereddütsüz söyleyebiliriz. Savaşlardan çıkmış, yorulmuş ve yoksullaşmış bir ulusu etkilemiş, harekete getirmiş ve bu toplumdaki yeni, bağımsız bir Cumhuriyet oluşturmuştur. Herhangi bir toplumsal ortamı değiştirmek kolay bir iş değildir. Atatürk, fakru zaruret içinde, yoksul, savaşlardan yorulmuş ve yok olmak üzere olan Türk toplumundan Osmanlı İmparatorluğu yerine yepyeni bir Türkiye

Cumhuriyeti kurmuştur. Atatürk sadece bir komutan değildir. O aynı zamanda bir inkılâpçı, devlet kurucusu, politikacı ve üstün bir liderdir. Bir diğer yönüyle Atatürk olayları olağanüstü bir başarıyla değerlendirmiş, bu olayları derinliğine incelemiş, onları meydana getiren nedenleri çok iyi görmüş olup, gece-gündüz demeden çok çalışmıştır. Bunlara ilave olarak Atatürk doğruları arayıp bulan gerçekçi bir liderdir. O aynı zamanda çok okuyan ve inceleyen bir tür bilim adamıdır. Atatürk matematiğe, geometriye, tarihe bilimsel düşünce yapısı içinde çok önemli bir yer vermiştir. Atatürk devamlı Türk halkının içinde olmuştur. Onların düşüncesine değer vermiş, karar almadan önce çevresini ve milletini dinlemiş, fakat karar verdikten sonra da geri dönmemiştir. Sadece karar vermekle yetinmemiş, verilen kararı hemen uygulama alanına sokmuştur. Atatürk kendisini vatanına ve milletine adanmış hoşgörülü bir liderdi. Vatanının ve milletin bağımsızlığı, egemenliği, gelişmesi ve ilerlemesinden başka bir düşüncesi olmamıştır. Büyük bir Türk milliyetçisi olan Atatürk akılcılığa, ilime-bilime, hoşgörüyü, çağdaşlığa, insancıl ve evrensel olmaya büyük değer vermiştir (Eroğlu, Hamza, 1998).

Atatürk katıksız bir Türk'tür. Soyağacına bakıldığında Atalarının Orta Asya'dan gelip, Orta Anadolu'ya yerleşen ve oradan Balkanlara göç eden Türklerden olduğu anlaşılmaktadır. Atatürk kendisi için; *Bana insan üstü bir nitelik yöneltmeye kalkışmayınız. Benim doğumumdaki tek olağanüstülük Türk olarak dünyaya gelmiş olmamdır* diyerek alçak gönüllülüğünü de göstermiştir. Ancak O olağanüstü bir kişiliğe sahiptir. Atatürk sıradan bir kişi değildir. Çünkü O'nun konuşması, ileri görüşlülüğü, hitabeti, inandırma gücü gibi herkesde olmayan özellikleri dinleyenleri ve okuyanları etkilemiştir. Atatürk'ün sıradan bir kişi olmadığı, kitaplığının zenginliği, okuduğu kitapların çokluğu ve çeşitliliği ile de kanıtlanmıştır (Merdanoğlu, Hüsnü, 1999).

Atatürkçülük'ün çeşitli tanımları yapılmıştır. Ancak hepsi bir noktada, yani tam bağımsızlık, ulusal egemenlik ve çağdaş uygarlık seviyesine ulaşmada birleşmektedir. Biz burada genel esasları dikkate alarak Atatürkçülüğün şu tanımına yer vereceğiz. *"Türk Milletinin bugün ve gelecekte tam bağımsızlığı, huzura ve refaha (gönence) sahip olması, devletin millet egemenliğine dayandırılması, aklın ve ilmin rehberliğinde Türk Kültürünün çağdaş uygarlık düzeyi üzerine çıkarılması amacıyla temel esasları yine Atatürk tarafından belirtilen devlet hayatına, fikir hayatına ve ekonomik hayata, toplumun temel kurumlarına ilişkin gerçekçi fikirlere ve ilkelere Atatürkçülük denir"* (Gnkur.Yayınları, Atatürkçülük, 1998).

Tam bağımsızlık ilkesi Misak-ı Milli'de (Milli Ant'da) görülmektedir. Misak-ı Milli Türkiye Cumhuriyetinin sınırlarını çizmiş, her

türlü bölücülüğe ve bölgeciliğe karşı olmuş, milli birlik içinde sorunların çözümünü öngörmüştür. İkinci olarak da, Anayasamızda yer alan değiştirilmesi mümkün olmayan “Egemenlik Kayıtsız Şartsız Ulusundur”, ilkesidir. Türkiye Cumhuriyeti halkının temsilcisi Türkiye Büyük Millet Meclisidir. Bu unsurlar Türk tarihinde Erzurum ve Sivas Kongreleri üyelerinin ve ilk Türkiye Büyük Millet Meclisini teşkil edenlerin iradeleri ile meydana gelmiştir. Avrupa Birliğine giriş serüveninde ortaya çıkan 07 Mayıs 2004-5170/7 Maddesi ile yapılan Türkiye Cumhuriyeti Anayasa değişikliğine göre bir uyuşmazlık halinde Milletlerarası Andlaşmalar, Ulusal Hukuk Kurallarından önce uygulanacaktır (Türkiye Cumhuriyeti Anayasası Md. 90). Tam bağımsızlık her konuda, yani siyasi, mali, ekonomik, adli, askeri, kültürel vb. konularda bağımsızlığı öngörür.

Tam bağımsızlığın koşulları ve Milli Egemenlik ile bütünleşmesi öncelikle milletin varlığı ve hukuku için bütün kuvveti ile bizzat kendisinin meşgul olmasını ifade eder. Büyük Atatürk’ün, “*Bir millet, varlığı ve hakları için bütün kuvvetiyle bütün maddi ve fikri kuvvetleriyle ilgili olmazsa, bir millet kendi kuvvetlerine dayanarak varlığını ve bağımsızlığını sağlamazsa, şunun bunun oynacağı olmaktan kurtulamaz*” vecizesi ne büyük bir anlam taşımaktadır. Tam bağımsızlık varlığın ve hayatın esasıdır diyebiliriz. Çünkü bağımsızlık devletin gelişmesini sağlayan önlemlerle birlikte, gelişmeyi olumsuz yönde etkileyen veya engelleyen faktörlerin ortadan kaldırılması, gelişmenin ve ilerlemenin serbest olarak yapılabilmesi için gereklidir. Bununla bağıntılı olarak devlet, tüm işleri bakımından dışa karşı bağımsız olmalıdır. Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının hukuku birdir. Diğer devletlerin tesiri ile veya dinen hiç kimseye ayrıcalık tanınmaz. Adalet dış müdahalelere karşı bağımsız olmalıdır. İşlerimize ve içerideki devlet teşkilatımızın işleyişine hiçbir yabancı güç karışmamalıdır. Ancak Anayasa değişikliği ile bu kurala istisna getirilmiş olup, Avrupa Birliğine katılım uğruna ulusal egemenlik yara almıştır. Konunun incelenmesine devam edersek, tam bağımsızlık, hiçbir devletin himaye ve nüfuz sahasını kabul etmediği gibi yine tam bağımsızlık, milletleri, insanlığın temsilcisi olarak, ülkenin kaynaklarından bütün insanlığı faydalandırmayı öngörür. Atatürk’ün belirttiği gibi; “*Milletler yerleştikleri arazinin gerçek sahibi olmakla beraber, insanlığın vekilleri olarak da dünya arazisi üzerinde o bölgede bulunurlar...*”. Bu açıklamalar yanlış algılanarak tam bağımsızlığın anlaşılmasına ve devletlerle karşılıklı yardımlaşmaya ve işbirliğine karşı olduğu zannedilmemelidir. “*Devlet ve milletimizin iç ve dış bağımsızlığı ve vatanımızın bütünlüğü saklı kalmak şartı ile milliyet esaslarına saygılı ve ülkemize karşı istila amacı beslemeyen herhangi bir devletin fennini, teknolojik ve ekonomik yardımını memnuniyetle karşılıyoruz, kabul ederiz*”

diyen Atatürk konuya açıklık getirmiştir. *Muhtemelen saldırgana, taarruzunun yanına kâr kalmayacağını açıkça anlatacak milletlerarası teşkilat kurulmalıdır* diyen Büyük Atatürk, Birleşmiş Milletler Teşkilatının ana amacının bu olduğunu açıklamakla beraber, ne yazık ki dünyadaki uygulamalar kuvvetlinin her isteğini zorla yerine getirdiğinin örnekleriyle doludur. Tam bağımsızlık, milletlerarası güvenlik andlaşmalarına ve kuruluşlarına karşı değildir. Avrupa Birliğine katılımı da bu çerçevede düşünebiliriz. Ancak hazırlık çalışmalarının çok sıkı ve inceden inceye yapılması, eşitlik ilkesinin gözden uzak tutulmaması, Türkiye'ye karşı çifte standart uygulanmaması ve ileride sorun çıkmaması için düşünülmelik ve kayda geçirilmelik konu bırakılmaması gerekli görülmektedir. Tam bağımsızlığın ve milli egemenliğin gerçekleşmesi, ekonomik güce bağlıdır. Atatürk, *Silahlı zaferler, ekonomik zaferlerle taçlandırılmazsa silahla kazanılan zaferlerin bir müddet sonra hiçbir etkisinin kalmayacağını* veciz bir şekilde belirtmiştir.

3. ATATÜRK'ÜN EVRENSELLİĞİ

Atatürkçü Düşünce Sisteminde, Türk İnkılâbı ve ilkeleri ulusal olduğu kadar evrenselliği de bünyesinde taşımaktadır. Atatürkçülük'teki tam bağımsızlık inancı ve ideali bir çok ulusun tam bağımsızlık mücadelesine örnek olmuştur. Atatürkçülük insan sevgisini, toplumsal ve dünya barışını, hoşgörüyü, insanlığın mutluluğunu ve uygarlığı amaçlamaktadır.

Atatürk'ün ve Atatürkçülüğün ne olduğunu dünya ülkeleri parlamenterleri, 1978 yılında, UNESCO tarihinde, aşağıda ifade edilen ve 152 ülkenin imzaladığı eşsiz belge ile kanıtlamıştır. Bu belgedeki ifadeler şöyledir: *"Atatürk uluslararası anlayış, işbirliği, barış yolunda çaba göstermiş üstün kişi, olağanüstü devrimleri gerçekleştirmiş bir inkılâpçı, sömürgecilik ve yayılcılığa karşı savaşan ilk Önder, insan haklarına saygılı, dünya barışının öncüsü, bütün hayatı boyunca insanlar arasında renk, dil, din, ırk ayrımı göstermeyen, eşi bulunmayan devlet adamı, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusudur"* (Tural, Sadık, 2007). Haksızlığa maruz kalmış birçok mazlum ülkenin özgürlüğe kavuşmasında onlara örnek olmuştur.

Atatürk, Türk Ulusunu batının ve diğer düşmanların zulmünden ve baskısından kurtaran, çağdaş uygarlık seviyesine ulaşmak için "Atatürkçü Düşünce Sistemi" olarak nitelenen inkılâp sürecini fikir, devrim ve yeniden kurma safhalarıyla bir bütün olarak ele almış; bu yolda toplumsal, siyasal, ekonomik, hukuksal ve kültürel devrimleri gerçekleştirmiştir. Atatürkçü Düşünce Sisteminin unsurları birbirinden ayrılamaz bir bütündür. Sistemi

meydana getiren ilkelerin bir kısmını kabul edip, bir kısmını kabul etmeme gibi bir lüksümüz söz konusu olamaz (Yurtkuran, Mustafa, 2003).

Atatürkçü Düşünce Sistemi, batı uygarlığını bilimsel koşullar çerçevesinde kabul etmiştir. Atatürk'ün bütün eserlerinde yazı, söylev ve demeçlerinde, akılcı bir tutum mevcuttur. Atatürk'ün şu sözleri, O'nun evrenselliği ve çağdaş medeniyet seviyesinin üzerine çıkma idealinin bir göstergesidir: *Memleketimizi bir çember içine alıp dünya ile alâkasız yaşayamayız. Aksine yükselmiş, ilerlemiş, medeni bir millet olarak uygarlık düzeyinin üzerinde yaşayacağız. Bu hayat ancak ilim-bilim ve fenle olur. İlim ve fen nerede ise oradan alacağız ve her millet ferдинin kafasına koyacağız. İlim ve fen için kayıt ve şart yoktur* (Sayılı, Aydın, 1998).

Çağdaş uygarlığı ülkeler topluluğunun malı olarak gören Atatürk, *Memleketler çeşitlidir fakat uygarlık birdir ve bir milletin gelişmesi için bu tek dünya uygarlığına katılması gerekir* demiştir. Çağdaş uygarlık taklitçilikle kazanılamaz. Uygarlık esaslarının Türkiye'nin gerçeklerine ve halkın ihtiyaçlarına uygun tahliller yapılarak bünyemize uydurulması gerekmektedir.

4. ATATÜRKÇÜ DÜŞÜNCE SİSTEMİNİN OLUŞMASINI ETKİLEYEN HUSUSLAR

Öncelikle batı devletlerinin emperyalist tutumları sonunda zenginleşen Avrupa devletleri ekonomik, bilimsel ve siyasal üstünlüğü arttırmışlar, sömürgecilik hareketini geliştirerek güçsüz ülkeleri nüfuzları altına almışlardır. Bu olguya 1789 yılında başlayan ve 1815 yılında sona eren Fransız İhtilalinin saçtığı fikirler de etkili olmuştur. Fransız İhtilali demokrasi, ulusal egemenlik, milliyetçilik ve laiklik düşüncelerini eyleme sokmuştur. Buna bağlı olarak batıda hızla gelişen sanayi, bir işçi sınıfının ortaya çıkmasına ve yeni sorunlara çözümler aranmasına neden olmuştur. Ayrıca Osmanlı Devletinin 1 nci Dünya Savaşına girmesi ihtimalinin kuvvetli emareleri karşısında, Atatürk, İmparatorluğun savaşa girmemesini defalarca ilgililere bildirmiş olmasına rağmen devletin üst kademesindeki birkaç kişi bilinçsizce hareket ederek İmparatorluğu sonu hüsrana olan bir savaşa sokmuş, hayal peşinde olduklarını ortaya koymuşlardır. Atatürk ulusal egemenliğe dayanan yeni bir devlet kurma gerektiğini akıl, bilim ve derin tarih bilgisi ve kültürü ile ortaya koymuştur. Yani Atatürkçü Düşünce Sistemi olayların Atatürk tarafından akıl yoluyla değerlendirilmesi ve tarih bilinci içinde yorumlanmasıyla oluşmuştur (Mumcu, Ahmet ve Diğerleri, 1997).

Atatürkçü Düşünce Sisteminde ilmin ve aklın rehberliğinde devamlı çağdaşlaşmak esastır. *“Çağdaşlaşmak, Türk Milletini geri bırakmış*

olan müesseseleri, boş inançları yıkarak yerlerine milleti ilerletecek, çağa uygun müesseseleri derhal uygulamaya koymak suretiyle gerçekleştirilecektir” diyen Atatürk dinamik ideallere bağlılığı, devamlı yenileşmeyi ve uygulamayı yani çok çalışmayı esas almaktadır. Çalışmadan herhangi bir hedefe ulaşmak mümkün değildir. Bunları yaparken, temel olarak, gerçekçilikten ayrılmamak, hayaller peşinde koşmamak gerekmektedir. Atatürkçülüğün kapsadığı fikirler ve ilkeler hayallere değil, gerçeklere ve kesin değerlendirmelere dayanır. Atatürk’ün buyurduğu gibi; “*Milli sınırlarımız içinde her şeyden önce kendi kuvvetimize dayanıp varlığımızı koruyarak, millet ve memleketin gerçek mutluluğu ve kalkınmasına çalışmak, rastgele bitmeyen emeller peşinde milleti uğraştırmamak, zarara uğratmamak; medeni dünyadan, medeni ve insanca muameleyi, karşılıklı dostluğu beklemek hakkımızdır...*”. Hayal peşinde koşanların, halkı sadece kendi şan ve şöhretleri uğruna boş yere kıldırıldığını ve sonlarının hüsrana bittiğinin tarihi örnekleri çoktur (Gnkur. Yayını, Atatürkçülük, 1997).

Atatürkçü Düşünce Sisteminde, Yüce Atatürk başarılı bir yönetim için programların mevcut olmasını ve kararlaştırılan programların uygulanmasını öngörmektedir. Hedef, çağdaş uygarlık düzeyinin üzerine çıkıp, en zengin, huzur, mutluluk dolu bir millet olarak varlığımızı yükseltmektir. Programların ilkeleri millet sevgisi ve halkın ihtiyaçları olmalıdır. Atatürk, fikirle hareketi birlikte yürütürken, ekonomik, sosyal ve siyasal başarılarını şöyle özetlemiştir: *Biz ilhamlarımızı gökten ve gайдen değil, doğrudan doğruya hayattan almış bulunuyoruz. Bizim yolumuzu çizen içinde yaşadığımız yurt, bağrından çıktığımız Türk Milleti ve bir de milletler tarihinin binbir facia ve ıstırap kaydeden yapraklarından çıkardığımız neticelerdir.* Yukarıdaki ifadelerden de anlaşılacağı üzere, Atatürkçülük’te başarı için fikir inkılâbına bağlı kalmak ve fikir ile hareketi uygun bir şekilde bağdaştırarak yürütmek esastır. Atatürkçü Düşünce sistemindeki Türk Milletinin dinamik idealini gerçekleştirmede akılcı, gerçekçi ve ilmin rehberliğinde bir plan ile uygulamaya geçmek ve çok çalışmak başta gelen unsurlardandır. Bunlara ilave olarak bütün faaliyetler eşgüdüm içinde ve birbirini destekleyecek şekilde gerçekleştirilmelidir. Atatürkçü Düşünce Sisteminde içişleri, dışişleri ve devletin tüm kurumları aynı hedef doğrultusunda işbirliği içinde çalışmak zorundadır. İç politik unsurlar güçlü ve uyum içinde olduğu takdirde, dış politika da o derecede güçlü ve kuvvetli olur. Güçlü hükümetler kurularak milletin korunması, ülkenin devamı ve milletin gönencini sağlamak olan hedefler asla unutulmamalıdır. Devletin, gerçek ihtiyaçlardan kaynaklanan milletin müşterek, genel fikir ve eğilimlerine uyması da önemli bir unsurdur. Yöneticiler gerçekçi bir şekilde,

onlara yalan söylemeden, halkla iç içe olmak zorundadırlar. Aksi halde halkla hükümet arasında kopukluk ve güvensizlik meydana gelir. Bütün bunlara ilave olarak halkın da kendi görevlerini yapması ve haklarını koruması zorunludur. Örneğin, halk seçim zamanında sandık başına gitmeli ve oyunu serbestçe kullanmalıdır. Oy kullanmayan bir vatandaşın genel gidışat hakkında hiçbir şey söylemeye ve şikayet etmeye hakkı yoktur. Eğer halk ödevini yerine getirmez ve bazı şeyleri kendi haline bırakırsa, ortaya çıkacak boşluğu hiç de hoşuna gitmeyecek olan başka fikirler, güçler ve kuvvetler doldurur (Yılmaz, Sait 2007).

5. AVRUPA BİRLİĞİ DEĞERLERİYLE ÇELİŞEN İLKELER

Avrupa Birliği (AB), demokrasi ve insan hakları için AB tarafından gerekli görülen normların yasal olarak geliştirilmesi, bireylerin gerçek çıkarlarının uyumlaştırılması, sosyal seviyede subjektif değerlerin ve kimliklerin kabul edilmesi gibi dinamiklerin etkileşim içinde biraraya getirilmesini öngörmektedir. Burada dikkat edilmesi gereken hususları şöyle belirtebiliriz. Türkiye'nin AB'ye tam üyeliği, Atatürk'ün gösterdiği çağdaşlaşma yolunda önemli bir aşamadır. Ancak, Atatürkçü Düşünce Sistemindeki tam bağımsızlık ve milli egemenlik ilkeleriyle AB ilkeleri birçok yerde uyuşmamaktadır. Çünkü, "Türkiye AB yolunda ülke bütünlüğü (bölünmezliği) başta olmak üzere, ulusal güvenliği ile ilgili önemli riskler taşıyan muhtemel hastalıkları demokrasi kriteri görüntüsü adı altında bünyesine almamak için dikkatli olmalı, bağımsızlık kazanacak bir güvenlik olgunluğuna ulaşmış bulunmalıdır. Yabancı değerlere, ağırlara ve tuzaklara sorgulanmaksızın entegre olmuş, yeni açılımlar ortaya koyamamış bir ülkenin ya da yönetimin alternatif politikalar üretmeyeceği, önemli çelişkiler içinde kalacağı ve dış aktörlerin yönlendirmeleri doğrultusunda hareket edeceği açıktır" (Yılmaz, Sait, 2007).

Ulus Devlet'de devletler, uluslar arası anlaşmaların güvence altına alındığı sınırlar içinde bağımsız ve siyasal bir bütündür. Egemenlik ise bir devletin ülke toprakları üzerinde yürütme yetkisini, yani meşru kuvveti kullanma hakkıdır. Meşru kuvveti de yalnız devlet kullanabilir. Özellikle ulaşım ve iletişim teknolojilerindeki gelişmeler, ulus devletin meşruluğunu ve egemenliğinin önemli bir dayanağı olan "sınır" kavramını değiştirmektedir. AB değerleri ulus-devletin egemen gücünü zayıflatmakta, global sermaye merkezlerinin global ölçekli pazarı için yeni alanlar kazanmaktadır. Ulus üstü bir yönetim mevcuttur. AB kriterlerine göre ulusal güvenlik ve çıkar, kendi gücüne dayanma, ulusal sınırlar içinde kalma, ulusal güç uygulamaları ortadan kalkmakta; ülkenin içişlerine müdahale artmakta, ulusal hukuk ikinci dereceye düşmekte, ülke içinde otonom ve özerk

yönetimler oluşturulmak istenmektedir. Fakat bu ölçütler Almanya, Fransa, İngiltere ve diğer AB ülkeleri için söz konusu edilmemektedir. Onlar kendi bağımsızlıkları, egemenlikleri ve milliyetçiliklerinden ödün vereceğe benzememektedirler. Peki, Türkiye'nin AB üyesi olabilmesi için AB ülkeleri tarafından dayatmalar ve çifte standartlar niçin söz konusu oluyor? AB'nin dayatmaları sanki Türkiye Cumhuriyeti'ni bölüp-parçalayıp yok etmeye dayanıyor görüntüsünü arttırmaktadır. Her AB ülkesi en başta kendi çıkarlarını ve bağımsızlığını düşünmektedir. Bundan da anlaşılıyor ki AB değerlerinin Türkiye'ye karşı uygulanma biçimi Türkiye Cumhuriyetine ve Türk halkına tam bir güven verememiş durumdadır. Türkiye olarak AB çalışmalarında haklarımız eşitlik esası dahilinde, ulusal çıkarlarımıza uygun, yetişmiş kadrolar ve yetenekli devlet adamlarının gayretleriyle gerçekleştirilebilir (Yılmaz, Sait, 2007).

Atatürkçü Düşünce Sisteminde ulusal egemenliğin, tam bağımsızlığın ve ulusal bütünlüğün esas olduğunu belirtmiştik. Ancak AB Anayasasının maddeleri ulusal egemenliğin bir kısmının AB'ye terk edilmesini öngörmektedir. Bu bağımlılık ister yetki devrinde, isterse ulusal egemenliğin bir kısmının birliğe devredilmesinde, ülkemizin tamamen birliğe bağımlılığını ortaya koymaktadır. Atatürkçü Düşünce Sisteminde, *"Bir milletin tümünün her çeşit hürriyetine dıştan bir müdahale olmadan, hür ve bağımsız yaşaması lazımdır..."*. Atatürk'ün liderliğinde kurulan Türkiye Cumhuriyetinin ilkeleri, Türk Devletinin dayandığı temel esaslardır. Ancak bu ilkelerin asla dogmatik kurallar olmadığı bilinmelidir. Çağın ve sosyal gelişimin gereklerine ve ihtiyaçlarına uyulmalıdır. Bunlar uygulanması, geliştirilmesi ve canlı tutulması gereken ilkelere, Atatürk'ün bu konularda birçok söylev, demeç ve yazıları bulunmaktadır. Atatürk İlkelerini ve ulusal kimliği zedeleyecek şekilde AB'ye girmek ülkemizin zayıflatılması, bölünmesi ve yok edilmesi anlamına gelmektedir. Türkiye'nin güvenliği ciddi şekilde zedelenecektir.

Türkiye'nin çağdaş medeniyet seviyesinin üzerine çıkmak ana hedefidir. Bu hedefi yakalama; bağımsızlık, egemenlik ve ulusal bütünlük içinde olmak zorundadır. Çağdaşlaşmak için kayıtsız şartsız AB'ye girmek diye bir şey olmamalıdır. AB'ye girmeden de çağdaş medeniyet seviyesine ulaşmak ve daha ileri gitmek mümkündür. Eğer Atatürk İlkeleri ve İnkılâpları eksiksiz uygulanırsa çağdaş medeniyet seviyesini Avrupa ülkelerinden de daha hızlı yakalama imkanı mevcuttur. Çağdaşlık hiçbir şekilde ulus devlet anlayışından, ulusal bağımsızlık, ulusal egemenlik, ulusal birlik ve ulusal bütünlükten vazgeçilmesi anlamına gelmemelidir.

6. SONUÇ:

Yukarıdan beri yazdıklarımızı özetlemek gerekirse, Atatürkçü Düşünce Sistemi akılcılık, bilim, teknoloji; demokrasi ve insan hakları; hoşgörü, laiklik, çağdaş değerlerin ve teknolojinin bünyemize uydurulmasını öngören çağdaşlaşma (modernleşme); devletimizi, milletimizi, vatanımızı kutsal sayarak bireylerin haklarına saygılı olmayı; gerçekçi ve kendi gücüne güvenmeyi, doğruluktan ayrılmamayı; çok merkezli dünyadaki gelişmelerden uzak kalmamayı; “Yurtda Sulh, Cihanda Sulh” ilkesine bağlılığı, uluslar arası ilişkileri asla ihmal etmemeyi, milli hukukumuz başta olmak üzere uluslararası andlaşmalar ve hukuka saygılı olmayı; diğer ülkelerle eşitliğe, bağımsızlığa ve milli bütünlüğümüzü koruyarak dostluk, işbirliği ve ittifaklar oluşturmayı; evrensel tehditlere karşı milletçe beraber mücadeleyi; Atatürk Milliyetçiliğini öngören ulus-devlet, çoğulcu demokrasi ve katılımcılık, serbest piyasa şartlarında özel teşebbüsü destekleme, ekonomide devletin yön göstericiliğini ve denetimini gözardı etmeme; diğer ülkelerin felaketlerinden uzak durmama, onlarla kaynak ve servet paylaşımı, ekonomik entegrasyon, küresel ulaşım ve iletişim, kültürlerarası diyalog ve gelecek kuşakları düşünme gibi idealleri bir bütün olarak içermektedir.

Atatürkçü Düşünce Sisteminin kurucusu olan Yüce ATATÜRK'ün aşağıda sıralanan bazı veciz sözlerini çok iyi kavramak ve uygulamak çağdaşlaşma yolunda rehber olmalıdır. Atatürk'ün yazıp söyledikleri anlaşılıp uygulandığında Türkiye Cumhuriyeti dünyanın süper gücü haline gelecektir (Gnkur. Yayını, Atatürkçülük, 1998).

“Milletimizin yüksek karakterini, yaradılıştan sahip olduğu zekasını, ilme bağlılığını, güzel sanatlara sevgisini, en değerli varlığımız olan milli birlik, iyi geçinmek ve çalışkanlık duygu ve kabiliyetlerindeki olgunluğunu, ulusun varlığını ve yurt erginliğini korumak azim ve kararıyla devamlı olarak ve her türlü vasıta ve tedbirlerle besleyerek geliştirmek gerekir.”

“Türkiye’yi hür, bağımsız, daima kuvvetli, daima daha refahlı olmasını sağlayacak ekonomik güce sahip kılmalıyız.”

“İlim, bilim temellerine dayalı ve kültürü geliştirici akılcı davranışlarda bulunmalıyız.”

“Yurdumuzu dünyanın en bayındır ve medeni memleketi seviyesine çıkarmalıyız.”

“Devletin yüce varlığının temeli olan ve milli ideali, milli varlığı ve inkılâbı kollayan ve koruyan Cumhuriyet Ordusunun üstün kıymetini daima ve mutlaka muhafaza etmeliyiz.”

“Yurtta Barış, Dünyada Barış” için çalışmalıyız.

“İnsanca yaşamalı, kültürümüze sahip çıkıp geliştirmeliyiz.”

“Ülkemizi çağdaş medeniyet seviyesinin üzerine çıkarmalı; Türkiye'nin bağımsızlığını, Türkiye Cumhuriyetinin bütünlüğünü sonsuza kadar korumalı ve savunmalıyız.”

“Eğitimin temeli irfan ordusunu asla ihmal etmemeliyiz. Milli terbiyeyi esas olarak almalıyız.”

“Bundan sonra memleketimizi kesin kurtuluşa ulaştırmak için pek kuvvetli ve esaslı tedbirler almak gereklidir. Bu tedbirlerin en önemlisi ve en birincisi ilim ve irfandır.”

“Silahlı zaferin devamlılığı için ekonomik zaferi gerçekleştirmeliyiz.”

“Dünyada her şey için, medeniyet için, hayat için, başarı için en hakiki mürşit (yol gösterici) ilimdir, fendir.”

“Benim manevi mirasım İlim ve Akıldır....”

Ne mutlu Atatürkçü Düşünce Sistemini anlayan ve uygulayanlara.

KAYNAKLAR

- Aydın, Sayılı; 1998; Atatürk ve Bilim, Atatürkçülük 2; Ankara; Sayfa:73-84
Dündar Ali; 2002; “Bir On Kasım Daha”; İlk Hedef; Sayı: 14; Sayfa: 30-32
Eroğlu, Hamza; 1990; Türk İnkılâp Tarihi; Savaş Kitap ve Yayınevi, Ankara; Sayfa : 361-363
Eroğlu, Hamza; 1998; Atatürk'ün Üstün Kişiliği; Atatürkçülük 2; Ankara; Sayfa: 39-50
Gnkur. Yayınları, 1998; Atatürkçülük 1-2-3, Milli Eğitim Bakanlığı Basımevi, Ankara; Sayfa: Tüm Sayfalar.
Güler, Ali; 2002; “Bir Çağdaşlaşma Modeli Olarak Atatürkçülük”; Silahlı Kuvvetler Dergisi; Sayı:374; Sayfa:94-106
Halaçoğlu, Yusuf; 2001; “Atatürk ve Tarih”; Hava Kuvvetleri Dergisi; Sayı: 339; Sayfa:84-89
Kaynar, Reşat; 1998; Atatürkçülük Nedir?; Milli Eğitim Basımevi; Ankara; Sayfa:13-38
Merdanoğlu, Hüsnü; 1999; Tarihi Gerçekler Işığında Atatürkçü Düşüncenin Evrenselliği; Ümit Matbaacılık Ofset Basımevi, Ankara; Sayfa : 131-185, 187-192
Mumcu, Ahmet ve Diğerleri; 1997; Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi- Atatürkçülük; Yükseköğretim Kurulu Yayınları No:5; Yükseköğretim Kurulu Matbaası, Ankara; Sayfa: 1-27, 37-95, 99-150

- Nutuk 1919-1927; 2002; Atatürk Araştırma Merkezi; Bugünkü Dille Yayına Hazırlayan; Prof. Dr. Zeynep KORKMAZ; Ankara
- Özçelik, İsmail; 2002; "Türk Tarihi Işığında Atatürk ve Cumhuriyet"; Hava Kuvvetleri Dergisi; Sayı: 342; Sayfa: 70-91
- Tural, Sadık; 2007; "Atatürk'ü Anma Konuşmaları; Atatürkçülük;" Atatürk Araştırma Merkezi; Can Matbaası; Ankara; Sayfa: 71-72
- Ünal, Taner; 2003; "Atatürk, Atatürkçülük ve Türk Milliyetçiliği"; Türkeli; Sayı:102; Sayfa: 3-10
- Yalçın, Durmuş ve Diğerleri; 2002; Türkiye Cumhuriyeti Tarihi II; Atatürk Araştırma Merkezi Yayını; Can Reklamevi Basın Yayın, Ankara; Sayfa: 271-315
- Yamaner, Şerafettin; 2002; "Ulusal Egemenlik Kavramı ve Türkiye'de Ulusal Egemenlik Olgusunun Dünü-Bugünü"; Birlik; Sayı: 138-139; Sayfa: 6-8 ve 6-18
- Yılmaz, Sait; 2007; "Atatürkçü Düşünce Sistemi ile AB Değerleri"; Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi; Cilt : 1; Sayfa :1; İstanbul; Sayfa:108-152
- Yurtkuran, Mustafa; 2003; "Atatürkçü Düşünce Sistemi"; Atatürkçü Bakış Dergisi; Cilt : 2; Sayı: 3; Bursa; Sayfa: 115-116